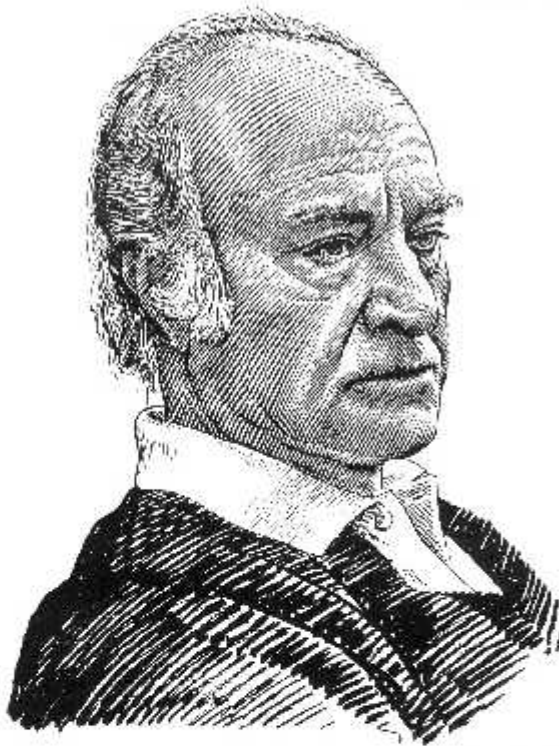

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ'
Γυμνασίου

Τετράδιο Σπουδής
β τεύχος

 ΑΡΝΟΣ
Online Education

ΘΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ
1911-1996

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ & ΑΣΚΗΣΕΩΝ

★ 100% ★
επιτυχία
Μέθοδος
ΑΡΝΟΣ

Τετράδιο Σπουδής - Γιατί;

Το Τετράδιο Σπουδής ΑΡΝΟΣ είναι βασισμένο στη Μέθοδο ΑΡΝΟΣ, ένα σύστημα μάθησης με Στόχους – Υλοποίηση – Πιστοποίηση.

Βοηθάει το μαθητή να οικοδομήσει τη σκέψη του βήμα-βήμα, απλά και κατανοητά. Είναι Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο βάσει του οποίου γίνεται η διδασκαλία στο online μάθημα με «φυσικό» τρόπο. Ο δάσκαλος γράφει και υπογραμμίζει παράλληλα με το μαθητή.

Το Τετράδιο Σπουδής αποτελείται από:

- ★ Οπτικοποιημένη Θεωρία με ροή & συνέχεια
- ★ Ασκήσεις για Διδασκαλία και Εξάσκηση
- ★ Συνδυαστικές και Επαναληπτικές Ασκήσεις
- ★ Θέματα Προσομοίωσης Εξετάσεων

Πιστοποίηση Γνώσεων

Σε προγραμματισμένες ημερομηνίες διεξάγονται online ή/και δια ζώσης **Επαναληπτικά Τεστ Αξιολόγησης** στα οποία ο μαθητής πιστοποιεί και επαληθεύει τις γνώσεις του.

Για τους Γονείς

Πώς ο γονέας μπορεί να έχει εικόνα και εποπτεία στην πρόοδο του παιδιού του;

Το Τετράδιο Σπουδής είναι σχεδιασμένο με τέτοιον τρόπο για τη βήμα – βήμα εξάσκηση του μαθητή, μεταβαίνοντας με ασφάλεια από τα πιο απλά στα πιο σύνθετα. Επίσης, είναι ένας φυσικός τρόπος ο Γονέας να ελέγχει την πρόοδο του παιδιού του.

Πώς γίνεται η εποπτεία από το γονέα;

Σε κάθε μάθημα ελέγχει την ορθότητα των λύσεων, την κατανόηση και τη συμμετοχή του παιδιού στα μαθήματα.

Διδασκαλία στον ΑΡΝΟ σημαίνει:

- ★ Απεριόριστη μελέτη με video lessons
- ★ Αυτομάθηση στο App Arnos Learn
- ★ Coaching εξατομικευμένο
- ★ Μοτίβα Μάθησης και Εξάσκησης
- ★ Κάθε Απορία για εμάς είναι Πρόκληση!

★ Μέθοδος ΑΡΝΟΣ

Η **Μέθοδος ΑΡΝΟΣ** οδηγεί κάθε μαθητή, ανεξαρτήτως γνώσεων ή επιπέδου, να μελετά από το επίπεδο όπου αισθάνεται άνετα, ώστε να διαμορφώσει γερές βάσεις για μάθηση.

Live Διδασκαλία Το online μάθημα γίνεται με φυσικό τρόπο, γιατί συνδυάζει την Τεχνολογία, το Πνεύμα, την Οργάνωση και την Εμπειρία.

Τετράδιο Σπουδής Είναι ο οδηγός για τη διδασκαλία του μαθήματος, την εξάσκηση του μαθητή και την πραγματοποίηση της online διδασκαλίας με Λόγο, Εικόνα και Παρατήρηση.

Καθηγητής Είναι ο σκηνοθέτης της διδακτικής πράξης, ο οποίος δρα σε ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό οικοσύστημα με Στόχους, Μαθησιακό Πλάνο και Ευθύνη.

«Μέθοδος ΑΡΝΟΣ... το καταστάλαγμα μιας πορείας 35 ετών με εκπαιδευτικές και εκδοτικές επιτυχίες, με ταξίδια πολιτισμού, συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις και αποτυχίες... μα, κυρίως, η παρακαταθήκη του ζευγολάτη πατέρα - Αρνού.»

Γιάννης Π. Κρόκος

Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου

Τετράδιο Σπουδής Λύσεις Β΄ Τεύχος

Ενότητα 5 – Ειρήνη & Πόλεμος

Κείμενα

Κείμενο 1

Ασκήσεις κατανόησης

1. Σύμφωνα με το κείμενο...παγκοσμίου πολέμου.

Σύμφωνα με τον συγγραφέα, μετά τη λήξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου, θα περίμενε κανείς πως θα αχρηστεύονταν όλα τα οπλικά συστήματα και θα σταματούσε κάθε προσπάθεια για κατασκευή νέων όπλων. Η αισιοδοξία ήταν πράγματι διάχυτη σε όλους, μόλις τελείωσε ο πόλεμος. Άλλωστε, το σύνθημα που επαναλάμβαναν όλοι ήταν "ποτέ, πια, πόλεμος". Όλα αυτά όμως γρήγορα ξεχάστηκαν και άρχισε ένας ξέφρενος ανταγωνισμός εξοπλισμών, κυρίως ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις.

2. Σύμφωνα με το άνωθεν απόσπασμα...διεξαγωγή πολέμων.

Θα μπορούσε να δώσει έμφαση στο να επιλύσει βασικά προβλήματα οικονομικής ανάπτυξης, παιδείας, περίθαλψης, προστασίας του περιβάλλοντος. Άλλωστε, αν τα ποσά που πηγαίνουν για τον πόλεμο διοχετεύονταν στη γεωργία, στην υγεία, στην εκπαίδευση, η όψη του πλανήτη μας θα άλλαζε άρδην. Θα μειώνονταν η φτώχεια, οι επιδημίες, ο αναλφαβητισμός.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ασκήσεις λεξιλογικές και μορφολογικές

1. Εντοπίστε...του κειμένου.

Επώδυνος = επίπονος

Παύω = σταματώ

Γενικευμένος = καθολικός

Απερισκεψία = επιπολαιότητα

Έσοδο = κέρδος

Διαμοιράζω = κατανέμω

Συλλήβδην = συνολικά

Καταστροφή = όλεθρος

Θύμα = πάσχων

Ενισχύω = ενδυναμώνω

Αποφυγή = αποτροπή

Βούληση = θέληση

Αχαριστία = αγνωμοσύνη

Ομορφαίνω = καλλωπίζω

Προκαλώ = ερεθίζω

2. Φτιάξτε...λέξεις.

Λόγω της βροχής συμπαρασύρθηκαν πολλά αμάξια στην άκρη του δρόμου.

Όποιος διαβάσει, διαπιστώνει ότι τίποτα δεν είναι εύκολο.

Ο παραλογισμός που κυριαρχεί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για τον σχολικό εκφοβισμό είναι άνευ προηγούμενου.

Στη σύγχρονη εποχή ο άνθρωπος έχει πολλές δυνατότητες για επικοινωνία.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Κείμενο 2

1. Ποια συναισθήματα...της ιστορίας.

Τα συναισθήματα του ήρωα είναι αρχικά φόβος, τρόμος και πανικός εξαιτίας του πολέμου που επικρατεί. Το παιδί νιώθει συγχρόνως πολύ μεγάλη κούραση, κρύο, πείνα και δίψα από τις κακουχίες και την ταλαιπωρία. Έχει πολύ μεγάλη αγωνία προκειμένου να φτάσει σπίτι του σώος και αβλαβής. Παράλληλα, νιώθει μεγάλη μοναξιά γιατί οι περισσότεροι γύρω του έχουν χαθεί. Προς το τέλος, εκφράζει την απελπισία του επειδή έχασε τη μητέρα του και έμεινε ολομόναχος στον κόσμο.

2. Ποια είναι τα δικά σας...το κείμενο.

Τα συναισθήματα που μας δημιουργούνται διαβάζοντας το κείμενο είναι πρωτίστως θλίψη και πόνος για τα βάσανα και τις κακουχίες που προκαλεί ο πόλεμος στους ανθρώπους. Συμπάσχουμε με τους άλλους και βάζουμε τον εαυτό μας στη θέση τους, μια θέση στην οποία δεν θα ήθελε να βρεθεί κανείς μας. Επιπλέον, νιώθουμε μεγάλη αποστροφή και αγανάκτηση για όλους αυτούς που δημιουργούν τους πολέμους και στο όνομα της προσωπικής τους ικανοποίησης καταστρέφουν, σκοτώνουν και λεηλατούν τον κόσμο.

Συντακτικό: Τελικές και αιτιολογικές προτάσεις

1. Συμπληρώστε...πρόταση

Δουλεύει κάθε καλοκαίρι στην Πάρο

A) επειδή του αρέσει το νησί

B) για να μαζέψει χρήματα

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Θα μάθω Γερμανικά

Α) επειδή θέλω να ζήσω στη Γερμανία

Γ) για να εργαστώ στη Γερμανική Πρεσβεία

Σπουδάζει Φιλολογος

Α) επειδή του αρέσουν τα λατινικά και τα αρχαία

Γ) για να ευχαριστήσει τους γονείς του

2. Να αναγνωρίσετε...ρόλο.

για να εδραιωθεί η ειρήνη => τελική, εισάγεται με το «για να», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού.

με σκοπό να λύσουν τις διαφορές των δύο κρατών ειρηνικά => τελική, εισάγεται με το «με σκοπό να», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού.

να λύνουμε τις διαφορές μας με τον διάλογο και να μην καταφεύγουμε στη βία => βουλητικές, εισάγονται με το «να», λειτουργούν ως αντικείμενα.

Προκειμένου να υπερασπιστούν τα οικονομικά τους συμφέροντα => τελική, εισάγεται με το «προκειμένου να», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού.

για να αποφευχθεί η ένοπλη σύγκρουση => τελική, εισάγεται με το «για να», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού.

3. Να μετατρέψετε...προσδιορισμούς.

Για ψώνια, για παντρεία, επίσκεψη στον φίλο τους, για την επίτευξη του

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

στόχου του.

4. Να μετατρέψετε...προτάσεις.

Για να λειτουργήσει η επιχείρηση, για να παραμείνει στη χώρα, για να υποβάλλετε τα δικαιολογητικά, για να προστατευτεί το περιβάλλον

5. Να συμπληρώσετε...επιλογής.

Για να συλλάβει τον δράστη

Προκειμένου να πετύχουμε

Για να πείσει το ακροατήριο

6. Τα παρακάτω...συντακτικά.

1. Η αξία της ανθρώπινης ζωής έχει υποβαθμιστεί στην εποχή μας, επειδή οι λαοί συχνά καταφεύγουν στον πόλεμο για την επίλυση των διαφορών τους => αιτιολογική πρόταση, εισάγεται με το «επειδή», λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.
2. Οι πολεμικές συρράξεις στις μέρες μας είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες για ολόκληρο τον πλανήτη, γιατί τα όπλα μαζικής καταστροφής εξελίσσονται και βελτιώνονται διαρκώς => αιτιολογική πρόταση, εισάγεται με το «γιατί», λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.

7. Στις παρακάτω...γιατί.

Πλάγια ερωτηματική

Αιτιολογική

Αιτιολογική

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Πλάγια ερωτηματική

Πλάγια ερωτηματική

8. Να αντικαταστήσετε...της αιτίας.

Εξαιτίας της άσχημης συμπεριφοράς του

Εξαιτίας της αδιαφορίας του ανθρώπου γι' αυτό

Λόγω της εντυπωσιακής προβολής των μηνυμάτων τους

9. Να συμπληρώσετε...επιλογής.

Μετάνιωσα, επειδή ήμουν πολύ σκληρός.

Η ομάδα μας νίκησε, γιατί εργάστηκε σκληρά.

Απουσίαζε από τα μαθήματα, επειδή ήταν άρρωστος.

Επειδή δεν κατάφερε να γράψει άριστα στο διαγώνισμα, απογοητεύτηκε.

Επειδή πέρασε πολλά στη ζωή του, είναι μεγαλόψυχος.

10. Να διακρίνετε...τελικές προτάσεις.

1. Τελική

2. Αιτιολογική

3. Τελική

4. Αιτιολογική

11. Να διακρίνετε...βουλητικές προτάσεις.

1. Τελική

2. Βουλητική

3. Βουλητική

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

4. Τελική
5. Βουλευτική
6. Τελική

Λεξιλόγιο – Ομόηχες & παρώνυμες λέξεις

1. Να γράψετε...ζεύγη.

- αμυγδαλές – αμυγδαλιές => παρώνυμες
ψηλός-ψιλός => ομόηχες
κλείνω-κλίνω => ομόηχες
χώρος - χορός => παρώνυμες
πάλι-πάλη => ομόηχες
διάφορα – διαφορά => παρώνυμες
κύμα-κιμάς => παρώνυμες
στήλη-σύλοι => ομόηχες
ράφι-ραφή => παρώνυμες
χοίρος-χήρος => ομόηχες
κάνεις – κανείς => παρώνυμες
χήρα-χείρα => ομόηχες
κερί-καιροί => ομόηχες
νόμος – νομός => παρώνυμες
αμαρτωλός – αρματολός => παρώνυμες
νίκη-νοίκι => ομόηχες

Θέμα και οργάνωση κειμένου

1. Ποιο είναι...κειμένου.

Ο πόλεμος

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. Ποιο είναι...κειμένου.

Οι αρνητικές συνέπειες του πολέμου στην ανθρωπότητα και τα αίτιά του.

3. Υπογραμμίστε...παράγραφο.

1^η => πόλεμος, ηθικά και πολιτικά απαράδεκτος, καταστρέφεται η ζωή και ο πολιτισμός, καταρρακώνεται η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, καταργούνται ανθρώπινα δικαιώματα, ισχυρότερος, βία

2^η => ισχυροί οικονομικοί παράγοντες, συμφέροντα ισχυρών κρατών, βασική αιτία του πολέμου

3^η => προπαγάνδα, οι λαοί φανατίζονται εναντίον άλλων λαών που έχουν διαφορετική θρησκεία, διαφορετικές αξίες και διαφορετικό πολιτισμό

4^η => πολεμικές βιομηχανίες, καταστροφή του περιβάλλοντος, η πείνα, ο αναλφαβητισμός, η ελλιπής περίθαλψη

5^η => νέα ηθική και πολιτική αντίληψη, εξυπηρέτηση του ανθρώπου και προστασία της ζωής

4. Δώστε πλαγιότιτλο...του κειμένου.

1^η => Οι ηθικές και πολιτικές επιπτώσεις του πολέμου.

2^η => Η οικονομική κυριαρχία ως βασική αιτία του πολέμου.

3^η => Η μισαλλοδοξία και το μίσος απέναντι στη διαφορετικότητα ως προπαγάνδα για τον πόλεμο.

4^η => Οι οικονομικές ανάγκες για πολεμικό εξοπλισμό δυσχεραίνουν την αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων.

5^η => Η υπεράσπιση του ανθρώπου και της ζωής ως αντίβαρο για τον πόλεμο.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Λεξιλόγιο έκθεσης

1. Να βάλετε...κατηγορία.

Ειρήνη => παραβιάζεται, πλήττεται, εξασφαλίζεται, κηρύσσεται, συνάπτεται, διεξάγεται, κλονίζεται, υποδαυλίζεται, υπονομεύεται

Πόλεμος => λήγει, πυροδοτείται, μαίνεται

1. Η ειρήνη εξασφαλίζεται με την αρμονική συνύπαρξη όλων των κρατών.
2. Μέσα από τις συνθήκες των κρατών κηρύσσεται η ειρήνη.
3. Η ειρήνη πλήττεται σε περιόδους συνεχών αναταραχών.
4. Ο πόλεμος λήγει μετά το τέλος των εχθροπραξιών και τη συνθηκολόγηση.
5. Ο πόλεμος μαίνεται σε πολλές χώρες του κόσμου, δημιουργώντας πολλές καταστροφές.
6. Ο πόλεμος πυροδοτείται, μεταξύ άλλων, από τον φανατισμό και τη μισαλλοδοξία.

2. Να φτιάξετε...πινακάκι.

Η ειρήνη είναι το πολυτιμότερο αγαθό στον κόσμο, το οποίο εξασφαλίζει την αρμονική συμβίωση μεταξύ των ανθρώπων και την ευημερία των κοινωνιών. Σε περιόδους ειρήνης τα ανθρώπινα δικαιώματα εξασφαλίζονται και βασιλεύουν αξίες και ιδανικά, όπως είναι η αλληλεγγύη, η αξιοπρέπεια, ο σεβασμός, η ελευθερία και η δικαιοσύνη. Συγχρόνως, ο πολιτισμός προοδεύει, καθώς ανθίζουν οι τέχνες και τα γράμματα, ενώ διακινούνται τα πνευματικά αγαθά. Επιπλέον, αναπτύσσεται απρόσκοπτα η οικονομία του κράτους και βελτιώνεται η

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

όψη πολλών τομέων της οικονομικής δραστηριότητας, όπως είναι η γεωργία, η βιομηχανία και το εμπόριο. Τέλος, οι άνθρωποι αναπτύσσουν μεταξύ τους στενούς δεσμούς, συνεργάζονται, κατανοούν ο ένας τον άλλον και συνδιαλέγονται δημιουργικά για την προάσπιση ενός κοινού οράματος.

Αντίθετα, ο πόλεμος είναι καταστροφικός για την ανθρωπότητα. Σε περιόδους πολέμου, η κοινωνία και ο πολιτισμός βιώνουν μια στασιμότητα και οπισθοδρόμηση. Ο φόβος και η φρίκη κυριαρχούν, η ταπείνωση και η εξαθλίωση απλώνονται παντού. Επίσης, ο πόλεμος φανατίζει τον άνθρωπο, τον εξαγριώνει και του ξυπνά τα κατώτερα ένστικτά του. Σε πολιτικό και κρατικό επίπεδο, ο πόλεμος φέρει μόνο αρνητικές επιπτώσεις. Οι πελώριες οικονομικές ανάγκες για πολεμικό εξοπλισμό αποπροσανατολίζουν το κράτος από σημαντικά προβλήματα της κοινωνίας, τα οποία μένουν στο περιθώριο και κάνουν την κοινωνία να υπολειτουργεί. Τέλος, ο πόλεμος φέρει στην ανθρωπότητα μια μεγάλη σειρά από μακροπρόθεσμες συνέπειες, όπως είναι οι υλικές καταστροφές, η φτώχεια και η ανεργία.

Περιγραφή της Γκουέρνικα

Ο πίνακας του Πικάσο περιγράφει την απανθρωπιά, τη βιαιότητα και την απόγνωση που προκαλεί ο πόλεμος. Οι κυρίαρχες μορφές του έργου είναι ένας ταύρος και ένα πληγωμένο άλογο με διαμελισμένα κορμιά και τέσσερις γυναίκες που ουρλιάζουν κρατώντας νεκρά μωρά. Αυτός ο διαμελισμός που έχει επιλεγεί από τον ζωγράφο, σε συνδυασμό με τους τόνους του άσπρου και του μαύρου, είναι ικανά να αισθητοποιήσουν το σκληρό πρόσωπο του πολέμου που κατακερματίζει τα πάντα, ζώα,

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

ανθρώπους, πολιτισμό. Θραύσματα πραγμάτων και μορφών τίθενται στο επίκεντρο για να μιλήσουν για το απερίγραπτο έγκλημα. Αυτή η βιαιότητα του πολέμου μας δημιουργεί δυσάρεστα συναισθήματα, όπως φρίκη, φόβο, συμπόνια για τα θύματα, καθώς και για αγανάκτηση για τους ηθικούς αυτουργούς των πολέμων.

Κριτήριο αξιολόγησης

A) Να συντάξετε...λέξεις.

Ο συντάκτης του παρόντος κειμένου πραγματεύεται τις βαθύτερες αιτίες που γεννούν τους πολέμους, καθώς και τις επιπτώσεις του πολέμου στα παιδιά. Αρχικά, τονίζει πως η πρώιμη παιδική ηλικία είναι καθοριστική για τη σωματική, ψυχική και νοητική ανάπτυξη του ατόμου. Έτσι, τα παιδιά που ανατρέφονται στο πλαίσιο πολεμικών συγκρούσεων βιώνουν ακραίες καταστάσεις, οι οποίες δημιουργούν προβλήματα στη γνωστική, κοινωνική και σωματική τους ανάπτυξη μετέπειτα. Ακόμη, εξαιτίας των πολέμων επιβαρύνεται και η ψυχική κατάσταση των παιδιών, καθώς εγχαράσσονται στη μνήμη τους ανεπούλωτα τραύματα που δεν μπορούν να ξεπεράσουν. Στο πλαίσιο αυτό, ο συγγραφέας υπογραμμίζει πως είναι απαραίτητο να εξασφαλίζεται στα παιδιά αυτά ένα σύνολο από προμήθειες και υπηρεσίες, οι οποίες θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους. Τέλος, ο κειμενογράφος αναφέρεται στα αίτια των πολέμων, τονίζοντας ιδιαίτερα τις ιμπεριαλιστικές τακτικές των ισχυρών κρατών και τα συμφέροντα της πολιτικής ηγεσίας που πυροδοτούν τις ένοπλες συρράξεις.

B1. Ποια είναι τα αίτια...κείμενο.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Τα αίτια που πυροδοτούν τους πολέμους είναι πολυάριθμα. Μπορούμε να αναφέρουμε τις ιμπεριαλιστικές τακτικές των κρατών, τις εδαφικές βλέψεις τους και περισσότερο την οικονομική απληστία, τον ανταγωνισμό για τον έλεγχο οικονομικών πόρων. Συνεπώς, ως κύριος υπαίτιος των πολέμων θεωρούνται οι πολιτικές ηγεσίες, οι οποίες κατευθύνουν τον λαό σε πολεμικές συρράξεις.

B2 A) Με ποιον τρόπο...του κειμένου.

Η τέταρτη παράγραφος αναπτύσσεται με αίτιο-αποτέλεσμα. Παρατίθεται στην αρχή το αίτιο (ιμπεριαλιστικές τακτικές, εδαφικές βλέψεις, ανταγωνισμός) και στη συνέχεια το αποτέλεσμα (πόλεμος).

B2 B) Να βρείτε...του κειμένου.

Η συνοχή επιτυγχάνεται με διαρθρωτικές λέξεις. Όμως = αντίθεση, Ως αποτέλεσμα = συμπέρασμα, λοιπόν = συμπέρασμα, Γιατί = επεξήγηση.

B3) Να γράψετε από ένα αντώνυμο...λέξεις.

Συμμετοχή – αποχή
Καίρια – ασήμαντη
Άγνοια – γνώση
Περιθωριοποίηση – αποδοχή
Συλλογικό – ατομικό
Πρόληψη – παράλειψη

B4) Να γράψετε από ένα συνώνυμο...λέξεις.

Να αναπτυχθούν = να εξελιχθούν

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Αποτελεσματικά = κερδοφόρα
Να συμβάλουν = να συνδράμουν
Φροντίζουν = μεριμνούν
Να βοηθήσουν = να υποστηρίξουν
Ερμηνεύονται = νοηματοδοτούνται
Ιμπεριαλιστικές = επεκτατικές
Υπόδικος = κατηγορούμενος
Υποσκάπτει = υπονομεύει
Κενοδοξία = ματαιοδοξία
Παραφροσύνη = φρενίτιδα
Απεικονίζουν = παριστάνουν

B5. Να βρεθούν...πλήρως.

1. αν η συνεργασία εφαρμοζόταν περισσότερο από τον ανταγωνισμό => δευτερεύουσα υποθετική πρόταση, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο «αν», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης στο «θα ήταν».
2. αν ό,τι ωραίο υπάρχει στη φύση δεν καταστρεφόταν => δευτερεύουσα υποθετική πρόταση, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο «αν», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης στο «θα ήταν».
3. για να παραχωρήσει τη θέση του σε τρομερές μηχανές => δευτερεύουσα τελική πρόταση, εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο «δεν καταστρεφόταν».
4. που δημιουργήθηκαν => δευτερεύουσα ονοματική αναφορική

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

πρόταση, εισάγεται με το αναφορικό «που», είναι επιθετική και λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο «μηχανές».

5. μόνο για να σκοτώνουν ανθρώπους και περιβάλλον => δευτερεύουσα τελική πρόταση εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο «για να», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο «δημιουργήθηκαν»

Στοιχεία προφορικότητας σε ένα γραπτό κείμενο

1. Το ύφος...επιβεβαιώνουν.

- ✓ Σημεία στίξης => αποσιωπητικά
- ✓ Χρήση ξένων λέξεων, όρων καθημερινού λεξιλογίου => «ριάλιτι σόου»
- ✓ Χρήση α' ρηματικού προσώπου => μου φαίνεται ότι

Ενότητα 6 – Ενεργοί πολίτες για την υπεράσπιση οικουμενικών αξιών

Κείμενα

Κείμενο 1

Ασκήσεις κατανόησης

1. Με ποιες μορφές...κείμενο.

Στον εθελοντισμό εντάσσεται η ανθρωπιστική δράση, η οποία μπορεί να αφορά την παροχή υλικών αγαθών ή χρημάτων για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, όπως είναι οι φυσικές καταστροφές. Επίσης, ο εθελοντισμός εμφανίζεται και με τη μορφή κοινωνικής δράσης, η οποία

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

παγιώνεται μέσα στο πλαίσιο κοινωνικής εργασίας σε συλλόγους και ιδρύματα για την προστασία των παιδιών, την επανένταξη των τοξικομανών και αποφυλακισμένων, τη βοήθεια σε άτομα με ειδικές ανάγκες, κ.ά. Άλλοι ασχολούνται εθελοντικά με τη βελτίωση των συγκοινωνιών, την καθαριότητα της πόλης, την προστασία των πεζών κ.ά. Τέλος, ιδιαίτερα σημαντική είναι σήμερα η περιβαλλοντική δράση, η οποία στοχεύει στη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος ή στην προστασία της χλωρίδας και της πανίδας.

Ασκήσεις μορφολογίας και λεξιλογίου

1. Να δώσετε...κυριολεκτική σημασία.

Η σημασία του εθελοντισμού.

2. Βρείτε...εθελοντισμού.

Ιδιοτέλεια, προσφορά, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ανθρωπιστική δράση, κοινωνική δράση, εθελοντικές οργανώσεις, περιβαλλοντική δράση, οικολογικές οργανώσεις, οικολογική συνείδηση.

Κείμενο 2

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Συνοψίστε...περισσότερα.

Και οι τρεις εθελοντές συμφωνούν ομόφωνα πως η εθελοντική προσφορά έχει να τους δώσει πολλά περισσότερα πράγματα από όσα τελικά δίνουν οι ίδιοι. Με την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο ανταμείβονται ψυχικά και ηθικά, γίνονται καλύτεροι άνθρωποι και ευσυνείδητοι πολίτες.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. Σύμφωνα με τους εθελοντές...καθημερινότητά του.

Οι εθελοντές υποστηρίζουν πως κάθε άνθρωπος, ακόμη και αυτός που έχει πολύ επιβαρυσμένο πρόγραμμα, μπορεί να ασχοληθεί με τον εθελοντισμό. Το κλειδί είναι ο σωστός προγραμματισμός, καθώς και η θέληση και η ανάγκη για προσφορά που δίνουν δύναμη στους ανθρώπους και τους κινητοποιούν.

3. Τι άποψη...υπεύθυνους.

Οι εθελοντικές δράσεις πράγματι καλύπτουν αρκετά κενά του κράτους και των οργανωμένων φορέων. Ωστόσο, ο εθελοντισμός δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσει το κράτος, αλλά λειτουργεί συμπληρωματικά με αυτό. Μπορεί να διαμορφώσει πολίτες που μπορούν οι ίδιοι να οικοδομήσουν ένα καλύτερο αύριο. Όσο πιο πολύ ασχολούμαστε με τον εθελοντισμό, τόσο περισσότερο ενδιαφερόμαστε για τα προβλήματα του κόσμου και θέλουμε να συμβάλλουμε στην επίλυσή τους.

Κείμενο 3

Ερώτηση κατανόησης

1. Ποια προέκταση...αλληλεγγύη.

Στο λογοτεχνικό κείμενο βλέπουμε έναν άνθρωπο που είναι πολύ μοναχικός και δεν θέλει επαφή με άλλους ανθρώπους. Αυτή η επιθυμία του είναι άρρηκτα συνυφασμένη με τη σκληρή εμπειρία που βίωσε στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου σε στρατόπεδο συγκέντρωσης των Γερμανών. Οι κακουχίες που υπέστη τον έκαναν να αποστρέφεται τη ζωή και τους ανθρώπους. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι πως ο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

πόλεμος εξαγριώνει τους ανθρώπους και τελικά τους αποξενώνει. Σε έναν τέτοιο κόσμο η αλληλεγγύη απουσιάζει κι έτσι οι άνθρωποι βυθίζονται όλο και περισσότερο στο σκοτάδι.

Συντακτικό: Χρονικές και υποθετικές προτάσεις

1. Να διακρίνετε...λειτουργία.

1. Αν δεν έρθεις στο μάθημα => υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης
2. Αφού πάρει ολόκληρο το μισθό του => χρονική, επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου
3. Προτού φύγεις για Βερολίνο => χρονική, επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου
4. Άμα δε βάλεις αλάτι => υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης
5. Όταν σε σκέφτομαι => χρονική, επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου
6. Εάν διαβάσεις => υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης
7. Να μην ήμουν εκεί => υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης
8. Κάθε που βραδιάζει => χρονική, επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου
9. Άμα μου δώσεις το κινητό μου πίσω => υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης
10. Όσπου χάθηκε στο σκοτάδι => χρονική, επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

11. Σαν το αποφάσισε να φύγει => χρονική, επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου
12. Όσο που να τον χαιρετήσουμε => χρονική, επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου

2. Να αντικαταστήσετε...υποθετικές.

1. Αν τρως
2. Αν έχει κίνηση
3. Όταν έγινε η διάλεξη
4. Όταν νυχτώσει
5. Αν δεν τον προσκαλούσαν

3. Να συνδέσετε...συνδέσμους.

1. Αν δυσκολεύεσαι σε κάτι, θα σε βοηθήσω εγώ.
2. Αν δεν κατέληξες ακόμα για το ταξίδι, είσαι αναποφάσιτος.
3. Αν λες συνέχεια ψέματα, κανείς δεν σε εμπιστεύεται.
4. Αν απογοητεύεσαι με την πρώτη δυσκολία, δεν πρόκειται να καταφέρεις τίποτε στη ζωή σου.
5. Ενώ μαγεύρευα, έγινε διακοπή ρεύματος.

4. Να πείτε...αιτιολογική.

1. Χρονική
2. Αιτιολογική
3. Αιτιολογική
4. Χρονική
5. Αιτιολογική

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

6. Χρονική
7. Χρονική
8. Χρονική

5. Υπογραμμίστε...υστερόχρονο.

1. Ενώ συζητούσαμε, κάποιος χτύπησε την πόρτα => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, ταυτόχρονο
2. Μόλις ξανακοίταξε τον άγνωστο, θυμήθηκε ότι κάπου τον ήξερε => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, προτερόχρονο
3. Πριν καλά καλά ξημερώσει, είχαν φύγει από εκείνο το άθλιο ξενοδοχείο => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, υστερόχρονο
4. Ανησυχούσε για την τύχη του, μέχρι που έλαβε γράμμα του => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, υστερόχρονο
5. Αφού ντύθηκε καλά, βγήκε μια βόλτα στο πάρκο => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, προτερόχρονο
6. Σαν αποφάσισα που να καθίσω, η θέση είχε πια καταληφθεί => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, υστερόχρονο
7. Όταν πληροφορήθηκε το γεγονός, αντέδρασε με θυμό => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, προτερόχρονο
8. Ενώ περπατούσε, κοίταζε τις βιτρίνες των καταστημάτων => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, ταυτόχρονο
9. Ωσότου να συμμαζέψω το δωμάτιο, είχαν καταφθάσει => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, προτερόχρονο
10. Μόλις άρχισαν οι ειδήσεις, τους ζήτησε να κάνουν ησυχία => επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, προτερόχρονο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

6. Να διακρίνετε...ρόλος.

1. Πλάγια ερωτηματική, άμεσο αντικείμενο
2. Υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης
3. Πλάγια ερωτηματική, αντικείμενο
4. Πλάγια ερωτηματική, αντικείμενο
5. Υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης
6. Υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης
7. Πλάγια ερωτηματική, υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση «δεν ήταν απορία».
8. Υποθετική, επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης

7. Να υπογραμμίσετε...μη πραγματικό.

1. Σε περίπτωση που ο καιρός ήταν καλός σήμερα => υπόθεση
θα πηγαίναμε εκδρομή => απόδοση
είδος υποθετικού λόγου => μη πραγματικό
2. Αν δείχνεις αλληλεγγύη στους συνανθρώπους σου => υπόθεση
νιώθεις ικανοποίηση => απόδοση
είδος υποθετικού λόγου => πραγματικό
3. Αν είχες φροντίσει εγκαίρως για την υγεία σου => υπόθεση
δε θα τυραννίσουν τώρα με τους γιατρούς => απόδοση
είδος υποθετικού λόγου => μη πραγματικό
4. Αν δεις ότι αργώ => υπόθεση
φύγε => απόδοση
είδος υποθετικού λόγου => πραγματικό
5. Εφόσον με πείσεις ότι πρόκειται για κάτι ουσιαστικό => υπόθεση
θα έχεις την υποστήριξή μου => απόδοση

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

είδος υποθετικού λόγου => πραγματικό

Λεξιλόγιο – Υπώνυμα

1. Να βρείτε...λέξεων.

1. Δημοκρατία, μοναρχία, τυραννία, ολιγαρχία
2. Παθολόγος, παιδίατρος, ενδοκρινολόγος, χειρουργός, ρευματολόγος, οφθαλμίατρος, οδοντίατρος, κτηνίατρος
3. Αλληλεγγύη, σεβασμός, ελευθερία, εντιμότητα, αξιοπρέπεια, αγάπη, αυτοπεποίθηση, αισιοδοξία
4. Πυρηνική, μονογονεϊκή, πατριαρχική, οικογένεια χωρίς γάμο, εκτεταμένη οικογένεια
5. Φράουλα, κέρασι, ακτινίδιο, πορτοκάλι, σταφύλι, μανταρίνι, πεπόνι, αχλάδι

Λεξιλόγιο έκθεσης

1. Να βρείτε...σύγχρονο άνθρωπο.

Ανιδιοτέλεια, ανθρωπιά, αλληλεγγύη, ελεημοσύνη, σεβασμός, ανθρωπισμός, ευαισθητοποίηση, ευγενής άμιλλα, συμπαράσταση, συμπόνια, ανεκτικότητα

2. Να συμπληρώσετε...παραγράφου.

Αποξένωση, εθελοντική, ευημερία, επιτακτική, προβλήματα

3. Να αντιστοιχίσετε...αντώνυμα.

1ε, 2δ, 3στ, 4β, 5α, 6γ

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Θέματα προς ανάπτυξη

1. Γιατί οι πολίτες...λέξεων.

Ο εθελοντισμός αποτελεί ένα σπάνιο φαινόμενο για τα μεγάλα αστικά κέντρα. Οι λόγοι που οδηγούν στην απουσία του είναι πολυάριθμοι. Αρχικά, στην εποχή μας υπάρχουν έκδηλα σημάδια κρίσης των ηθικών αξιών. Ο άνθρωπος πλέον δεν αποτελεί αυτοσκοπό, νιώθει αποξενωμένος από το κοινωνικό σύνολο, καθώς έχει μετατραπεί σε χειραγωγημένο προϊόν. Συγχρόνως, κυριαρχεί ένας αθέμιτος ανταγωνισμός παντού, καθώς και η άποψη «πατώ επί πτωμάτων», προκειμένου να πετύχω οτιδήποτε, γεγονός που αναστέλλει την ανάγκη του ανθρώπου για κοινωνική προσφορά. Τέλος, ο σύγχρονος άνθρωπος βομβαρδίζεται καθημερινά από μια πληθώρα προβλημάτων, που καλείται να διαχειριστεί κι έτσι αδιαφορεί να ασχοληθεί με τα προβλήματα των άλλων.

2. Να αναπτύξετε...πρόταση.

Ο κάθε κάτοικος του πλανήτη μας μπορεί να βάλει το λιθαράκι του για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Άλλωστε, προστασία του φυσικού περιβάλλοντος σημαίνει προστασία ζωής. Οι επιστήμονες, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι πνευματικοί άνθρωποι και οι διεθνείς οργανισμοί πρέπει να διαφωτίσουν την κοινή γνώμη, ώστε να διαμορφωθεί και να εξαπλωθεί ένα οικολογικό κίνημα με σκοπό τη σωτηρία του φυσικού περιβάλλοντος. Ο καθένας μας πρέπει να αγαπήσει κάθε πλευρά της φύσης, προκειμένου να συνειδητοποιήσει πόσο σημαντική είναι για τον άνθρωπο. Σημαντικό ρόλο σε αυτό μπορεί να λάβει το σχολείο προσφέροντας ανθρωπιστική παιδεία και

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

εμφυσώντας οικολογικές συνειδήσεις μέσα από τη διοργάνωση εκδρομών και περιβαλλοντικών προγραμμάτων.

3. Στείλτε μια επιστολή...εθελοντική δράση.

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε,

Παίρνω το θάρρος να σας αποστείλω αυτήν την επιστολή ως εκπρόσωπος της τάξης μου, γιατί θα ήθελα να σας κοινωνήσω ένα πρόβλημα που ταλανίζει την περιοχή μας και συγχρόνως να σας εκφράσω την επιθυμία μας να παρέχουμε βοήθεια με οποιονδήποτε τρόπο. Ειδικότερα, υπάρχει πολύ μεγάλο πρόβλημα στην περιοχή εξαιτίας αδέσποτων ζώων. Εμείς, σαν τάξη, επιθυμούμε να μας παρέχετε την άδεια προκειμένου να συσταθεί μια κοινοτική φιλοζωική οργάνωση, η οποία θα φροντίζει τα αδέσποτα ζώα της περιοχής μας.

Περιμένουμε με αγωνία την απάντησή σας.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Κριτήριο αξιολόγησης

1. Ποιος είναι...διαφορά.

Εθελοντής είναι ο πολίτης εκείνος που προσφέρει ανιδιοτελώς τον ελεύθερό του χρόνο ή τη γνώση του για χρήσιμες δράσεις προς όφελος άλλων, χωρίς να περιμένει αντάλλαγμα. Με αυτή την έννοια ο εθελοντισμός ταυτίζεται με τη φιλανθρωπία, όπως χρησιμοποιήθηκε κατά την κλασική εποχή κυρίως, για να αποδώσει μια καινούργια αρετή, την αγάπη για τον συνάνθρωπο. Η διαφορά, όμως, ανάμεσα στον

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

σύγχρονο εθελοντή και στην παλιά έννοια της φιλανθρωπίας είναι ότι αυτός αντιμετωπίζει τα άτομα στα οποία προσφέρει εθελοντική εργασία, όχι με οίκτο αλλά ως άτομα ισότιμα, τα οποία περνούν δυσκολίες και στα οποία μπορεί να προσφέρει.

2. Σύμφωνα με την Τρίτη...ευνοούνται.

Ο εθελοντισμός είναι ποικιλόμορφος και διαχρονικός. Αναπτύσσει δραστηριότητες στον τομέα κυρίως των κοινωνικών υπηρεσιών ή σε νέες ανάγκες. Συγχρόνως, παράγει και διαδίδει διαρκή αγαθά στον πολιτισμό, στο περιβάλλον και στην κοινωνική μέριμνα. Είναι μια πράξη μέσα από την οποία οι άνθρωποι αποκτούν νέες δεξιότητες και γίνονται ενεργοί πολίτες στην κοινότητά τους. Τέλος, ο εθελοντισμός είναι μια δραστηριοποίηση που αποβλέπει στην ευημερία του συνανθρώπου, της κοινότητας και της κοινωνίας γενικότερα και δημιουργεί όρους βαθμιαίας επίλυσης κάποιων καιρίων κοινωνικών προβλημάτων, όταν το κράτος αδυνατεί.

3. Να βρείτε...του εθελοντισμού.

Φιλανθρωπία, αλληλεγγύη, κοινωνική συμμετοχή

4α) Τι είδους...μέριμνα.

Παρατακτική σύνδεση (μόνο...αλλά)

4β) Να αναγνωριστεί...εθελοντές.

Όταν αναπτύσσεται στη βάση υγιών κινήτρων => δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

«όταν» και λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα «ωφελεί».

5. Ποιος είναι...κειμένου.

Η 1^η παράγραφος αναπτύσσεται με παραδείγματα. Ο συγγραφέας παραθέτει συγκεκριμένα παραδείγματα από τη μυθολογία (Προμηθέας, Ηρακλής).

Ευαισθητοποιώ το αναγνωστικό κοινό για να πείσω

1. Πρόθεση...κάθε φορά.

A) Ο συγγραφέας θέλει να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες για σημαντικά κοινωνικά προβλήματα (φτώχεια, πείνα, κ.ά.). Έτσι, αξιοποιεί τη μεταφορική χρήση της γλώσσας (η ευημερία των αριθμών, το δέντρο της ελεημοσύνης, κ.ά.), καθώς και φράσεις που παραπέμπουν σε προφορικό λόγο και καθιστούν το ύφος οικείο και προσιτό (π.χ. «να είναι εντάξει»). Τέλος, το ύφος του αποσπάσματος είναι έντονα ειρωνικό (π.χ. «τον Άγιο Βασίλη της αστικής υποκρισίας»)

B) Ο συγγραφέας θέλει να μας μιλήσει για την έλλειψη ανθρωπιάς σήμερα. Χρησιμοποιεί το α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο (που βρίσκεται ολοένα στο στόμα μας), ενώ προβαίνει σε εκτεταμένη χρήση της συνυποδηλωτικής/μεταφορικής γλώσσας (π.χ. η δίψα της ευζωίας). Παράλληλα, χρησιμοποιεί συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις (π.χ. φοβούμαι).

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Γ) Ο συγγραφέας θέλει να μεταδώσει ένα αισιόδοξο μήνυμα για το μέλλον και την ανάγκη να βελτιώσουμε τον κόσμο. Χρησιμοποιεί το α' πληθυντικό πρόσωπο, προκειμένου να εκφράσει αυτή τη συντροφικότητα και την καθολικότητα όσων υποστηρίζει. Το κείμενο έχει αρκετά σχήματα λόγου (το λίκνο της ανθρώπινης ζωής), που καθιστούν τον λόγο μεταφορικό.

Ενότητα 7 – Τέχνη: μια γλώσσα για όλους, σε όλες τις εποχές

Κείμενα

Κείμενο 1

Ερώτηση κατανόησης

1. Ποιο είναι...εξαίρεται.

Το ποίημα «Τα Αντικλείδια» έχει για θέμα του την ποίηση. Περιγράφει την ατέρμονη προσπάθεια των ποιητών ν' ανοίξουν/ «παραβιάσουν» την (ανοιχτή) πόρτα της ποίησης. Απεικονίζει με αλληγορικό τρόπο την ατελείωτη απόπειρα των ποιητών να κατανοήσουν πλήρως – γράφοντας ποιήματα – το νόημα της Ποίησης, χωρίς όμως ποτέ να το κατορθώνουν. Συνεπώς, το ποίημα αυτό αναδεικνύει εμμέσως τον σημασιακό πλούτο της Ποίησης και την πολυσημία της.

Κείμενο 2

Ερώτηση κατανόησης

1. Τι θέλει...επισημαίνονται.

Μέσα από τα πολυάριθμα παραδείγματα ο συγγραφέας επιχειρεί να

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

τονίσει τη σημασία που κατέχει η μουσική στη ζωή του ανθρώπου, ακόμα και στις πιο σκληρές πλευρές της. Μπορεί να δώσει διεξόδους στους ανθρώπους και να τους βοηθήσει να ξεφύγουν από σοβαρά κοινωνικά προβλήματα και κακοτοπιές, όπως είναι τα ναρκωτικά και η πορνεία. Πρωτίστως, βέβαια, η αξία της μουσικής είναι παιδευτική, γιατί εξευμενίζει τον άνθρωπο, του αποκαλύπτει ένα πελώριο πνευματικό πλούτο και ενισχύει την αυτοεκτίμησή του.

Κείμενο 3

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Για ποιους λόγους...κείμενο.

Οι μαθητές πολλές φορές καταφεύγουν στα γκράφιτι διότι μέσω αυτού επιτυγχάνουν να εκφράσουν την εναντίωσή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα. Το σχολείο πρέπει να προσφέρει ασφάλεια και σιγουριά στους μαθητές. Όταν δεν συμβαίνει αυτό, το σχολείο μετατρέπεται σε μια αφιλόξενη περιοχή, ενώ οι μαθητές αντιδρούν και έτσι καταφεύγουν σε βανδαλισμούς στον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις του σχολείου.

Ασκήσεις λεξιλογικές και μορφολογικές

1. Να αντικαταστήσεις...νόημα.

Παρέχουν = προσφέρουν

Συνέπειες = επιπτώσεις

Θεωρούμε = πιστεύουμε

Θεμελιώδης = βασική

2. Βρείτε...στο κείμενο.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Εντούτοις => αντίθεση

Επιπλέον => προσθήκη

Ομοίως => παραλληλισμό, ομοιότητα

Επομένως => συμπέρασμα

3. Βρείτε...παραγράφου.

Θεματική περίοδος: Ομοίως...ανασφαλείς.

Λεπτομέρειες/σχόλια: Θα κλείσουν...συμμετοχή αυτή.

Κατακλείδα: Δεν έχει

Συντακτικό: Αποτελεσματικές, εναντιωματικές και παραχωρητικές προτάσεις

1. Να συνεχίσετε...συνδέσμους.

1. Αν και διάβασε πολύ
2. παρόλο που μαγειρεύτηκε με προσοχή.
3. Αν και έπρεπε να διαβάσει για το αυριανό διαγώνισμα
4. Παρότι έβαλε ξυπνητήρι μία ώρα πριν
5. Παρόλο που ήθελα πολύ
6. Αν και μου είχε υποσχεθεί ότι θα έρθει στο πάρτι

2. Να συνεχίσετε...συνδέσμους.

1. Ήταν πεπεισμένος να τους ακολουθήσει στο εξωτερικό
2. Εγώ θα υποστήριζα την άποψή μου
3. δεν αλλάζω γνώμη
4. Μακάρι να ερχόταν
5. Τα ξέχασε πολύ εύκολα

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

3. Να συνεχίσεις...συνδέσμους.

1. έτσι ώστε να μην τους ξυπνήσει.
2. ώστε να μην επιβαρύνει άλλο το περιβάλλον.
3. έτσι ώστε να αυξήσει τη φυσική της κατάσταση.
4. που δεν δεχόταν καμία αρνητική κριτική.
5. που να σε προβληματίζει τόσο.
6. που την ανάγκασε να παραιτηθεί.

4. Στις επόμενες...προτάσεων.

1. Αν και προσπάθησε πολύ => εναντιωματική, επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης
2. Και να με πείσεις => παραχωρητική, επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης
3. Μολονότι τού φερθήκαμε με συμπάθεια => εναντιωματική, επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης
4. κι ας τον επισκέπτονταν σπάνια => εναντιωματική, επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης
5. Παρόλο που μένει αρκετό καιρό στην Τουρκία => εναντιωματική, επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης
6. Και κοντά σου να ήμουν => παραχωρητική, επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης
7. Που να μ' έδιωχναν => παραχωρητική, επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης
8. που θα πήγαινε πάλι => αποτελεσματική, επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος
9. ώστε οι μαθητές κρέμονται από τα χείλη του => αποτελεσματική,

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος

5. Να αντικαταστήσετε...προτάσεις.

1. Παρότι είχε πολλά χρόνια
2. Παρότι σου έκανα παρατηρήσεις
3. Παρόλο που δεν ήθελα
4. Αν και έχει πολλά εκατομμύρια
5. Αν και οι μετεωρολόγοι έκαναν αισιόδοξες προβλέψεις

6. Να βρείτε...αποτελεσματικές.

1. Αποτελεσματική
2. Τελική
3. Αποτελεσματική
4. Αποτελεσματική
5. Τελική

Λεξιλόγιο – Μετωνυμία

1. Στα παρακάτω...διατύπωση.

1. Κεραμίδι πάνω από το κεφάλι του => σπίτι
2. Τη χώρα => τους κατοίκους της χώρας
3. Χρυσάφι => κοσμήματα από χρυσάφι
4. Κριαράς => το λεξικό του Κριαρά
5. Παππούς => φωτογραφία του παππού
6. Καβάφη => ποιήματα του Καβάφη
7. Τα νερά και τα πουλιά => τους ήχους που δημιουργούσαν
8. Σχολείο => οι μαθητές του σχολείου

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

9. Συνέλευση => οι συμμετέχοντες στη συνέλευση
10. Γερατειά => οι ηλικιωμένοι άνθρωποι
11. Νυστέρι => εγχείρηση
12. Βουλή => οι βουλευτές

Λεξιλόγιο: Τέχνη

1. Να αντιστοιχίσετε...αντώνυμα.

1γ, 2η, 3α, 4β, 5στ, 6ε, 7δ, 8ζ

2. Να συμπληρώσετε...συμμετοχή.

Απαθείς, συμερίστηκαν, μέθεξη, απλοί, συμμετέχουν, ενεργητικοί, συμμετοχή, μύηση

3. Να σχηματίσετε...τέχνης.

1. Μέσω της τέχνης μπορούμε να θίξουμε τα κακώς κείμενα της κοινωνίας και να γίνουμε ανατρεπτικοί.
2. Καμία μορφή τέχνης δεν πρέπει να στηλιτεύεται, αλλά να είναι αποδεκτή.

Θέμα έκθεσης – Τέχνη

1. Η Τέχνη...ένιωσε.

Ζωγραφική => «Το φιλί», του Γκούσταβ Κλιμτ

Γλυπτική => Ο Παρθενώνας, στην Ακρόπολη

Θέατρο => Η τραγωδία «Μήδεια», του Ευριπίδη

Μουσική => Η «Λίμνη των κύκνων», του Τσαϊκόφσκι

Κινηματογράφος => Ο «Θίασος», του Γιώργου Αγγελόπουλου

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. Αναπτύξτε...80 λέξεων.

Στην εποχή μας, στην κοινωνία της μαζικής κουλτούρας, η Τέχνη έχει υποστεί βαθύτατες αλλαγές και αλλοιώσεις. Τα ΜΜΕ έχουν εδραιώσει μια ηγετική θέση στην πολιτιστική σφαίρα. Τα σύγχρονα πολιτιστικά προϊόντα παράγονται στην πλειονότητά τους από άτομα που αποτελούν στελέχη των ΜΜΕ ή μέσα στα οργανωτικά πλαίσια που θέτει η μορφολογία των σύγχρονων μαζικών επικοινωνιών. Άμεση απόρροια της παραπάνω λογικής είναι η εμπορευματοποίηση της τέχνης, η οποία πλέον χάνει τη μοναδικότητα και την πρωτοτυπία της, για να μετατραπεί σε ένα απλό προϊόν αγοραπωλησίας στον βωμό των οικονομικών συμφερόντων.

3. Αναπτύξτε...80 λέξεων.

Όταν ήμουν μικρός λάτρευα να βλέπω άλλους να παίζουν μουσική για αυτό πήρα και εγώ την απόφαση να ξεκινήσω ένα μουσικό όργανο. Το μουσικό όργανο που με κέρδισε ήταν η κιθάρα. Γράφτηκα σε ένα ωδείο και άρχισα να μαθαίνω να παίζω. Στην αρχή ήταν πράγματι δύσκολο, καθώς ήθελε πολλές ώρες καθημερινής ενασχόλησης για να μπορέσω να βελτιωθώ και να φτάσω στο επίπεδο που είμαι σήμερα. Παρόλα αυτά, δεν μετανιώνω στιγμή που ξεκίνησα να ασχολούμαι με τη μουσική, καθώς έχει ανοίξει μπροστά μου έναν πολύ όμορφο και δημιουργικό δρόμο.

Κριτήριο αξιολόγησης

1. Στο κείμενο...καταφατικές.

Η τέχνη είναι ένα φυσικό φαινόμενο, μπορούμε να την παρομοιάσουμε

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

με μια ηφαιστειακή έκρηξη. Η τέχνη είναι ο έρωτας, με την πλατύτερη σημασία της λέξης, είναι η έκφραση και το ξεχείλισμα μιας πληρότητας. Έχει δική της λογική και δεν ερμηνεύεται με λόγια. Μπορούμε συγχρόνως να την παρομοιάσουμε με τον άνεμο, που άλλοτε είναι άγριος και δυνατός και άλλοτε γαλήνιος. Είναι πέρα από κάθε δικαιοσύνη, άμεσα συνδεδεμένη με το μυστήριο της ύπαρξης. Ανήκει σε όλους τους ανθρώπους, πολύ περισσότερο στους ελεύθερους ανθρώπους που μπορούν να την αφουγκραστούν. Παρόλα αυτά, η τέχνη δεν ερμηνεύεται εύκολα. Είναι υπεράνω όλων.

2. Να σχολιάσετε...αίμα.

Η φράση «Όταν ξύσεις ένα αληθινό έργο τέχνης θα τρέξει λίγο αίμα» σημαίνει πως η πραγματική τέχνη είναι αγωνιστική, δεν υπακούει σε κοινωνικά στερεότυπα και στεγανά, αλλά προβάλλει περίτρανα και εναντιώνεται στην άρχουσα ιδεολογία. Επιπλέον, πολλές φορές ο καλλιτέχνης έχει βιώσει πολλές δυσάρεστες καταστάσεις στη ζωή του, οι οποίες οδηγούν μεταξύ άλλων στη δημιουργία σημαντικών έργων τέχνης. Κανένα έργο τέχνης δεν δημιουργείται άκοπα, αντίθετα αποτελεί προϊόν επίπονης διαδικασίας και από την άποψη αυτή φέρει το αίμα αυτού που το δημιούργησε.

3α) Να μετατρέψετε...φαινόμενο.

Παρότι η τέχνη μοιάζει με κοινωνικό φαινόμενο, στην ουσία είναι ένα σχεδόν φυσικό φαινόμενο.

3β) Συνεχίστε...μάρκετινγκ.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Η τέχνη δεν έχει σχέση με το μάρκετινγκ, έτσι ώστε να υποκύπτει στις επιταγές των διαφημιστικών εταιριών.

3γ) Να βρείτε...αντικαταστήσουν.

1. Στο μουσείο γλυπτικής τέχνης στην Άνδρο εκτίθεται φέτος το καλοκαίρι Μυταράς => έργα του Μυταρά
2. Η Τέχνη στηλιτεύει τα κακώς κείμενα της κοινωνίας και αφυπνίζει τους πολίτες => τα έργα τέχνης

4. Να βρείτε...κειμένου.

Θεωρίες = ιδεολογήματα

Δυνατός = ισχυρός

Στρατεύεται = τίθεται στην υπηρεσία, υπηρετεί

Ερμηνεύεται = νοηματοδοτείται

Πρωτοπόροι = καινοτόμοι

Ενότητα 8 – Μπροστά στο μέλλον

Κείμενα

Κείμενο 1

Ασκήσεις κατανόησης

1. Ποια συναισθήματα...κείμενο.

Το κείμενο μου δημιουργεί στεναχώρια και θλίψη, καθώς το μικρό κορίτσι από το Ασάρ ζει σε άθλιες συνθήκες. Αναγκάζεται να εργάζεται από πολύ μικρή ηλικία σε αντίθεση με τα παιδιά των δυτικών χωρών που έχουν όλα τα καλά του κόσμου. Στις χώρες του Τρίτου κόσμου οι

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

συνθήκες διαβίωσης των παιδιών είναι τέτοιες, που να μην τους αφήνουν περιθώριο για μια φυσιολογική σωματική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη. Ο δυτικός κόσμος δυστυχώς αδιαφορεί για την κατάσταση που επικρατεί στις αναπτυσσόμενες χώρες, γεγονός που μου δημιουργεί συναισθήματα θυμού και αγανάκτησης για όλους αυτούς που ενώ γνωρίζουν, εθελοτυφλούν μπροστά στα προβλήματα του πλανήτη μας.

2. Πώς προμηνύεται...γνώμη.

Το μέλλον της πρωταγωνίστριας προμηνύεται δυσοίωνο. Η μικρή είναι άρρωστη από μια ανίατη ασθένεια που καταστρέφει τα πνευμόνια της. Επομένως, η ζωή της δεν προχωρά με τις κατάλληλες συνθήκες, καθώς μπορεί ανά πάσα στιγμή να πεθάνει. Παρόλα αυτά, ακόμη κι αν τελικά καταφέρει να ζήσει, η ζωή της προβλέπεται δύσκολη, καθώς κατά πάσα πιθανότητα θα αναγκαστεί να παντρευτεί κάποιον που δεν θέλει η ίδια, επειδή απλά κάποιος άλλος τής το έχει επιβάλλει.

Κείμενο 2

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Ποιες αλλαγές...απόφαση.

Στις μέρες μας έχουν συμβεί πολλές αλλαγές στην επαγγελματική αποκατάσταση των νέων που βγαίνουν στην αγορά εργασίας, γεγονός που απαιτεί αναπροσαρμογή του προγράμματος που καλούνται να σχεδιάσουν τα άτομα. Πλέον, η κατοχή ενός πτυχίου δεν αποτελεί πανάκια για την απορρόφηση στον δημόσιο ή και ιδιωτικό τομέα, τομείς που σήμερα παρουσιάζουν κορεσμό. Πλέον, τα παραδοσιακά επαγγέλματα βρίσκονται σε κρίση, γεγονός που έχει οδηγήσει τους νέους

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

σε ανεργία ή υποαπασχόληση.

2. Ποιες προϋποθέσεις...καριέρας.

1. Το πτυχίο δεν είναι ικανή συνταγή επιτυχίας. Ένα πτυχίο είναι η αρχή της προσπάθειας που θα διαρκέσει όλη την επαγγελματική ζωή.
2. Χρειάζεται ευελιξία και συνεχή αναπροσαρμογή στόχων, γνώσεων και δεξιοτήτων. Τα επαγγέλματα του μέλλοντος αλλάζουν πιο γρήγορα από την αναπροσαρμογή σπουδών.
3. Είναι απαραίτητη μια προσωπική στρατηγική ανάλογα με τις ικανότητες, τις δεξιότητες και τις ενδόμυχες επιθυμίες του καθενός. Μην περιμένουμε ότι ένας δημόσιος θεσμός ή ο ιδιωτικός τομέας θα δείξουν καθαρά τον δρόμο.
4. Η επιτυχία ή η αποτυχία ποτέ δεν είναι τελειωτική. Κάθε επιτυχία πρέπει να συνοδεύεται από συνεχή προσπάθεια. Κάθε αποτυχία χρειάζεται αναπροσαρμογή και επανεκκίνηση.
5. Τέλος, είναι απαραίτητη η αισιοδοξία και η πίστη στις δυνάμεις του καθενός. Με παθητική νοοτροπία και αναζητώντας ευθύνες αλλού, δεν πετυχαίνει κανείς τίποτα.

Κείμενο 3

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Ποιες αλλαγές...σε αυτές.

Η είσοδος του αυτοματισμού, της τεχνητής νοημοσύνης, της ρομποτικής στην απασχόληση αποτελούν πλέον γεγονός. Η τεχνολογία καλπάζει, φέρνοντας σημαντικές αλλαγές, οι οποίες εντοπίζονται ακόμη και στον επαγγελματικό τομέα. Πολλά παραδοσιακά επαγγέλματα τείνουν να

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

χαθούν και στη θέση τους δημιουργούνται νέα, τα οποία θα μπορούν να ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες. Η τεχνητή νοημοσύνη και οι νέες τεχνολογίες δημιουργούν έναν καινούργιο τρόπο ζωής, στον οποίο οι άνθρωποι, αν θέλουν να επιβιώσουν, θα πρέπει να αποδειχτούν πιο ευέλικτοι και πιο προσαρμοστικοί. Αυτό σημαίνει πως δεν πρέπει να είμαστε αρνητικοί απέναντι στις νέες εξελίξεις, αλλά να εξοπλιστούμε με δεξιότητες, που θα μας βοηθήσουν να επιβιώσουμε στη σύγχρονη εποχή των τεχνολογικών μέσων.

Ασκήσεις λεξιλογικές και μορφολογικές

1. Να συντάξετε...κείμενο.

Νέες τεχνολογίες: Ευλογία ή ευλογία;

2. Για ποιον λόγο...παράγραφο.

Με τη χρήση των ερωτηματικών στην πρώτη παράγραφο ο συγγραφέας έχει ως απώτερο στόχο να κινητοποιήσει τον αναγνώστη και να προσελκύσει το ενδιαφέρον του, προκειμένου να εξασφαλίσει τη μέθεξή του. Συγχρόνως, προσδίδουν στο κείμενο ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα, ενώ προσφέρουν τροφή για σκέψη και προβληματισμό.

3. Να βρείτε...κειμένου.

Περιθώριο = άκρη

Καλπάζει = μαίνεται

Διανέμουν = μοιράζουν

Υποστηρίζοντας = επισημαίνοντας

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Απαιτήσεις = ανάγκες

Δεξιότητες = ικανότητες

Στείρες = ανούσιες

Γραμματική: Μόρια

Ασκήσεις

1. Να βρείτε...προτάσεις.

1δ, 2β, 3ε, 4γ, 5α, 6στ

2. Να βρείτε...προτάσεις.

1ε, 2α, 3β, 4στ, 5γ, 6δ

3. Να συμπληρώσετε...σαν.

1. Σαν

2. Σαν

3. Ως

4. Ως

5. Σαν

6. Ως

Δομικά: Σημεία στίξης

Ασκήσεις

1. Να βρείτε...παράδειγμα.

1. Διπλή παύλα (- -) => εισαγωγή παραδείγματος

2. Εισαγωγικά («») => παράθεση αυτούσιων λόγων κάποιου άλλου

3. Θαυμαστικό (!) => έκφραση συναισθημάτων και έμφαση

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

παρένθεση => Παροχή διευκρινίσεων

4. Ερωτηματικό (;) => απορία
5. Άνω κάτω τελεία (:) => εισαγωγή επεξήγησης
6. Άνω κάτω τελεία (:) => εισαγωγή παραθέματος
7. Παρένθεση => παράθεση συντομογραφίας
8. Εισαγωγικά («») => ορολογία
9. Διπλή παύλα (- -) => έμφαση στα παρενθετικά στοιχεία της πρότασης
10. Θαυμαστικό (!) => έμφαση και αγανάκτηση
11. Θαυμαστικό (!) => αγανάκτηση
12. Αποσιωπητικά (...) => δημιουργία κλίματος αβεβαιότητας
13. Θαυμαστικό (!) => θαυμασμός, έκπληξη

2. Να εξηγήσετε...στίξης.

1. Παρένθεση => προσθήκη επιπλέον πληροφορίας
2. Ερωτηματικό => ρητορικό ερώτημα, έμφαση
3. Παρένθεση => εισαγωγή ονόματος
4. Παρένθεση => εισαγωγή παραδειγμάτων
5. Θαυμαστικό => έμφαση, προσταγή
6. Διπλή παύλα => έμφαση στα παρενθετικά στοιχεία της πρότασης
7. Εισαγωγικά => ειρωνεία
8. Εισαγωγικά => αυτούσια λόγια
9. Παρένθεση => εισαγωγή παραδειγμάτων
10. Θαυμαστικό => αγανάκτηση
11. Ερωτηματικό => ρητορικό ερώτημα
12. Ερωτηματικό => έκφραση αμφιβολίας
13. Ερωτηματικό => ρητορικό ερώτημα, έκφραση κρίσης

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

14. Εισαγωγικά => αυτούσια λόγια
15. Εισαγωγικά => ειρωνεία
16. Θαυμαστικό => αγανάκτηση και ειρωνεία

3. Να βάλετε...παράγραφο.

Το συμπέρασμα, λοιπόν, έχει μια δραματική διάσταση. Για να απαλλαγεί η Γη από τους εφιάλτες της, χρειάζεται, ίσως, κάτι ριζικότερο από τις βραδύτατες κινήσεις σε τοπικό ή παγκόσμιο επίπεδο. Η περιβαλλοντική κρίση είναι σε πρωτογενές επίπεδο κρίση του σύγχρονου πολιτισμού και των αξιών του. Αυτό που χρειάζεται, συνεπώς, είναι να αμφισβητηθεί η ίδια η έννοια της προόδου και η μονομέρεια της πρακτικής της. Διότι, η πρόοδος μέχρι τώρα περίπου ταυτίζεται με τα τεχνολογικά αγαθά και τη βελτίωση των οικονομικών παραμέτρων. Ελάχιστα αναφέρεται σε ποιοτικές παραμέτρους, στην αρμονική ισορροπία του ανθρώπου με το περιβάλλον του, σ' αυτόν καθ' εαυτό τον εσωτερικό άνθρωπο και στην ανάγκη του να υπάρξει με τους άλλους. Η τυφλή επιδίωξη της ανόδου του ατομικού ή εθνικού εισοδήματος δεν οδηγεί πάντοτε στην άνοδο του βιοτικού – με την έννοια του βίου της ζωής – επιπέδου. Οδηγεί, συνήθως, σε έναν άνθρωπο χωρίς σοφία και ευθύνη, στερημένο από την παρηγοριά της τέχνης και την ανάσα της φύσης, έρμαιο δυνάμεων που στηρίζουν την εξουσία τους στην ισοπέδωση τη δική του και της φύσεως.

Περίληψη

Άσκηση

- 1. Στο παρακάτω...λέξεις.**

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ο συντάκτης του κειμένου πραγματεύεται την αλληλεπίδραση παιδιών και γονέων. Αρχικά, αναφέρει πως στα παιδιά δεν αρέσει η μοναχικότητα, αλλά επιθυμούν την αλληλεπίδραση με τους γονείς τους και αυτό οφείλει αμφότερος, τόσο τα παιδιά που καλλιεργούν δημιουργικά τις δυνατότητές τους, αλλά και τους γονείς που τους ηρεμεί αυτή η σύνδεση. Άλλωστε, η συμπεριφορά του παιδιού καθορίζεται από την αλληλεπίδρασή του με τον γονέα, ο οποίος τού εξασφαλίζει να αντιλαμβάνεται με σιγουριά και σταθερότητα την πραγματικότητα. Επίσης, υποστηρίζει πως με την ανάπτυξη της μεταξύ τους σχέσης, την ανακάλυψη κοινών ενδιαφερόντων και τη συνεργασία επιτυγχάνεται το παιδί να γίνει ένα κοινωνικά λειτουργικό και ικανοποιημένο άτομο. Βέβαια, κερδισμένος βγαίνει και ο γονέας που μέσω της προσφοράς στο παιδί ηρεμεί. Ο συντάκτης συμπεραίνει ότι η δημιουργικότητα γονέων και παιδιών από κοινού ωφελεί και τις δύο πλευρές.

Σχήματα λόγου: παρομοίωση, υπερβολή, συνεκδοχή, ειρωνεία, λιτότητα

Ασκήσεις

1. Να βρείτε...παραδείγματα.

1β, 2γ, 3α, 4δ, 5α, 6δ, 7γ

2. Να αντιστοιχίσετε...στήλης.

1γ, 2α, 3ε, 4β, 5στ, 6δ

3. Να γράψετε...συνεκδοχής.

Παρομοίωση => Τρέχει σαν λαγός

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Σχήμα λιτότητα => Τα πηγες όχι και άσχημα

Υπερβολή => τρελάθηκε από την αγωνία της

Ειρωνεία => Ήταν λίγο μακρύς ο φουκαράκος (Καρυωτάκης)

Συνεκδοχή => Πρέπει να δουλεύω για να βγάλω το ψωμί μου

Λεξιλόγιο έκθεσης

Ασκήσεις

1. Να αντιστοιχίσετε...ουσιαστικά.

1ε, 2στ, 3δ, 4β, 5β, 6γ, 7ι, 8θ, 9ζ, 10^η

2. Να αντικαταστήσετε...συνώνυμες.

A) πατροπαράδοτοι, κατανόησι, προσφέρει, πρωτοποριακές, αξιοπρόσεκτες

B) ανάπτυξη, συνδεδεμένη

Γ) πληθώρα, διεισδύουν, θέμα, ειδήμονες

Θέματα προς ανάπτυξη

Ασκήσεις

Ποια είναι η σημασία της εργασίας για τον άνθρωπο

1. Πνευματικός τομέας

- Χάρη στην εργασία ο άνθρωπος/το άτομο κατάφερε να προοδεύσει και να δημιουργήσει.
- Να εμβαθύνει σε ένα αντικείμενο και να βελτιώνεται συνεχώς.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. Ηθικός τομέας

- Ο σεβασμός, η αλληλεγγύη, η συνεργασία, η συντροφικότητα
- Συναισθηματική και ηθική πλήρωση

3. Κοινωνικός τομέας

- Τη θέση του μέσα στην κοινωνία και την αλληλεπίδρασή του με τους άλλους
- Συμμετέχει πιο εύκολα στα κοινά προβλήματα της κοινωνίας

4. Οικονομικός τομέας

- Η οικονομία αναπτύσσεται συνεχώς
- Αυξάνει το βιοτικό του επίπεδο και εξασφαλίζει τη διαβίωσή του.

5. Ψυχολογικός τομέας

- Ολοκληρώνεται συναισθηματικά μέσω της εργασίας
- Νιώθει πως είναι καλός και χρήσιμος σε ένα τομέα
- Κοινωνικό σύνολο

Ποια είναι τα αίτια εμφάνισης της ανεργίας;

Απουσία οικονομικών πόρων, εξάπλωση άλλων κοινωνικών προβλημάτων, κατάλληλες δομές, σταδιακά αντικαθίσταται, τη δυνατότητα

Ποιες είναι οι συνέπειες της ανεργίας; Συνθέστε μια παράγραφο.

Η ανεργία επιφέρει την οικονομική εξαθλίωση του ατόμου, καθώς τού στερεί τα έσοδα που του είναι απολύτως αναγκαία για την επιβίωσή του

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

και για την κάλυψη των πάγιων οικονομικών του υποχρεώσεων. Ειδικότερα, η ανεργία των νέων ανθρώπων σημαίνει την παρατεταμένη οικονομική τους εξάρτηση από την οικογένειά τους. Αδυνατούν, έτσι, οι νέοι να επιτύχουν την οικονομική αυτονομία που θα τους επιτρέψει να εκπληρώσουν τους στόχους τους και να βιώσουν τη ζωή τους, όπως πραγματικά το επιθυμούν. Η μακροχρόνια ανεργία έχει εξαιρετικά επώδυνες συνέπειες στην ψυχολογία του ατόμου, διότι ο άνεργος τείνει να εκλαμβάνει το πρόβλημα αυτό ως προσωπική του αποτυχία. Κλονίζεται, επομένως, η αυτοπεποίθησή του κι έρχεται αντιμέτωπος με έντονα συναισθήματα άγχους, ανασφάλειας και κατάθλιψης. Σημαντικές είναι οι επιπτώσεις της ανεργίας και στον κοινωνικό τομέα, καθώς ο άνεργος περιθωριοποιείται και απομονώνεται κοινωνικά, εφόσον δεν έχει την οικονομική δυνατότητα για να συμμετέχει σε κοινωνικές δραστηριότητες. Επιπλέον, η ανεργία οδηγεί πολλές φορές σε παραβατικές ή και εγκληματικές συμπεριφορές (κλοπές, ληστεία), οι οποίες διαταράσσουν τη δομή της κοινωνίας.

Με τη σημερινή τεχνολογική εξέλιξη και πρόοδο, δημιουργήθηκαν πολλά νέα επαγγέλματα. Ο νέος άνθρωπος βρίσκεται μπροστά στο δίλημμα ποιο επάγγελμα να διαλέξει. Πολλοί παράγοντες, τόσο προσωπικοί όσο και κοινωνικοί, τον επηρεάζουν σε αυτήν την επιλογή.

Προσωπικοί παράγοντες:

- προσωπικές κλίσεις και ενδιαφέροντα
- δυνατότητα για προσωπική ανέλιξη

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

- συγκεκριμένες δεξιότητες που απαιτούνται για το συγκεκριμένο επάγγελμα

Κοινωνικοί παράγοντες:

- Πίεση από το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον
- Δυνατότητες απορρόφησης συγκεκριμένων επαγγελματιών
- Στερεότυπα περί «ανώτερα» και «κατώτερα» επαγγέλματα

Έκθεση 1

Αποστέλετε μία επιστολή σε έναν φίλο σας και του αναφέρετε για ποιους λόγους είναι σημαντική η επιλογή του μελλοντικού του επαγγέλματος και πόσο καθοριστική απόφαση είναι για τη ζωή του.

Δομή έκθεσης

1. Πρόλογος => Προσφώνηση: Αγαπητέ

Αναφορά στην αξία της εργασίας. Η επιλογή του επαγγέλματος επηρεάζει καθοριστικά τη ζωή μας.

2. Κυρίως θέμα

1η παράγραφος => Το επάγγελμα καθορίζει την ποιότητα της ζωής του ανθρώπου (οικονομική αποκατάσταση, βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, κάλυψη αναγκών).

2η παράγραφος => Η επιλογή επαγγέλματος επηρεάζει την πνευματική καλλιέργεια και κοινωνικοποιεί το άτομο, το οποίο διευρύνει τους ορίζοντές του, εμπλουτίζει τις γνώσεις του και βελτιώνεται ηθικά.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

- 3. Επίλογος** => Εκθέτουμε τα συμπεράσματά μας, εστιάζοντας στη σημασία που έχει στη ζωή μας η προσεκτική επιλογή επαγγέλματος και υπογράφουμε την επιστολή.

Έκθεση 2

Γράψτε τις σκέψεις σας ακολουθώντας το σχεδιάγραμμα για την παιδική εργασία.

Δομή έκθεσης

- 1. Πρόλογος** => Παρουσίαση του προβλήματος της παιδικής εργασίας στην εποχή μας τόσο στις αναπτυσσόμενες, όσο και στις αναπτυγμένες χώρες.

2. Κυρίως θέμα

1η παράγραφος => Εκθέτουμε τα αίτια του φαινομένου (οικονομική κρίση, φτώχεια, έλλειψη νόμων σε κάποια κράτη για την προστασία των παιδιών από την εκμετάλλευση, ασιτοσοφία και πόλεμος).

2η παράγραφος => Εκθέτουμε τις συνέπειες του φαινομένου εστιάζοντας στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά (έλλειψη μόρφωσης, απουσία ψυχοσυναισθηματικής ανάπτυξης, αντιμετώπιση σκληρών και βάνουσων συνθηκών, απουσία φροντίδας και αγάπης).

- 3. Επίλογος** => Συνοψίζουμε όσα αναφέρθηκαν στο κυρίως θέμα και προτείνουμε την αναγκαιότητα επίλυσης του φαινομένου αυτού.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Κριτήριο αξιολόγησης

1. Τι συμβουλεύει...επαγγέλματος;

Η ευθύνη και ο ρόλος του γονέα στην επιλογή επαγγέλματος του παιδιού του είναι αυτός του μέντορα και του συμβούλου. Οι γονείς πράγματι έχουν ευθύνη – λόγω της χαμηλής ωριμότητας και των λιγοστών γνώσεων που διαθέτουν τα παιδιά στην ηλικία που πρέπει να κάνουν τόσο κρίσιμες επιλογές – να τους προσφέρουν την εμπειρία, τις γνώσεις και τις συμβουλές τους, προκειμένου να κατανοήσουν τον εαυτό τους. Επιπλέον, δεν πρέπει να τους δημιουργούν δυσβάσταχτα άγχη, αλλά να τους ενισχύουν την αυτοπεποίθηση, την αυτοεκτίμηση και τη λογική σκέψη. Να τους παρουσιάσουν τον κόσμο και την ωμή πραγματικότητα ως έχει, για να μη ζουν με ψευδαισθήσεις και αυταπάτες. Να τα βοηθήσουν να διαμορφώσουν τη δική τους πυξίδα, να ξεκαθαρίσουν τις αξίες τους μέσα από τη σωστή καθοδήγηση.

2. Να αποδώσετε...κείμενο.

Ο συγγραφέας αναλογίζεται για τα λάθη που κάνουν οι γονείς στην επιλογή επαγγέλματος των παιδιών τους. Ειδικότερα, τονίζει πως οι γονείς κατευθύνονται από κοινωνικά στερεότυπα που επικρατούν αναφορικά με συγκεκριμένα επαγγέλματα, επηρεάζοντας σημαντικά τους νέους. Από την άλλη, πολλές φορές θέλουν να επιβάλλουν στα παιδιά τους ή να περάσουν έμμεσα την άποψή τους, η οποία όμως βασίζεται σε δικά τους, προσωπικά κριτήρια. Παρόλα αυτά, πρέπει να κατανοήσουν ότι τα παιδιά είναι αυθύπαρκτες προσωπικότητες με τις δικές τους επιθυμίες και τα δικά τους ενδιαφέροντα, στα οποία πρέπει να βασίζονται για να κάνουν τις επιλογές τους.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

3. Να δώσετε...σημασία.

«Όταν οι γονείς πρέπει να μπουν στην άκρη»

4. Τι δηλώνουν...προτάσεων.

1. Θα => εκφράζει επιθυμία
Να => βουλευτικό
2. Να => επιθυμία
3. Να => μόριο υποτακτικής

5. Να σχολιαστεί...παραγράφου.

«Ό, τι λάμπει δεν είναι χρυσός» => παροιμία

«μεροκάματα πείνας» => ειρωνεία

«επιτυχημένοι» => ειρωνεία

«σκοτεινή πλευρά της σελήνης» => μεταφορική χρήση της γλώσσας

6. Να μετατρέψετε...λιτότητα.

να ξεκαθαρίσουν τις αξίες τους μέσα από την όχι λανθασμένη μας καθοδήγηση.

7α) Να βρείτε...κείμενο.

Ζήτημα = θέμα

Επαγγελματική => εργασιακή

Κατανοήσουν => καταλάβουν

Αξίες => ιδανικά

Καριέρα => σταδιοδρομία

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

7β) Να διακρίνετε...απλή.

Α στερητικό + εκπλήρωση / πλήρωση

Καλός + τέχνη / τεχνοτροπία

Ανά + φέρω / φερέφωνο

Από + δέχομαι / δεκτικός

Διά + μορφώνω / παραμόρφωση

Η χρήση παραδειγμάτων στον λόγο

Ασκήσεις

1. Οι παρακάτω...συντάκτης.

- Παραδείγματα => χρήση του κοινού ευρωπαϊκού νομίματος, απλή επίδειξη της ταυτότητας, ταξίδια εντός κρατών της συνθήκης Σένγκεν, μειωμένα δίδακτρα σπουδών, προγράμματα ανταλλαγής μαθητών στη σχολική ζωή, όπως το πρόγραμμα Σωκράτης ή το πρόγραμμα Εράσμους.

Λειτουργία παραδειγμάτων => θέλει να υποστηρίξει τη θέση του ότι η Ευρώπη αποτελεί μια μεγάλη οικογένεια κρατών.

- Παραδείγματα => Αν, π.χ., αρέσουν στους γονείς τα κοντά μαλλιά και συχνά μιλούν με ειρωνεία για τους «μακρυμάλληδες», εξωθούν με τον τρόπο τους αυτόν περισσότερο τον έφηβο γιο τους να γίνει «μακρυμάλλης» παρά να προτιμήσει τα κοντά μαλλιά. Αν αρέσει στους γονείς η κλασική μουσική ή τα παλιά τραγούδια, ενώ η μοντέρνα μουσική αντιμετωπίζεται με περιφρόνηση, οι προτιμήσεις των παιδιών θα στραφούν μάλλον προς τη μοντέρνα έξαλλη μουσική.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Λειτουργία παραδειγμάτων => Καθιστούν το ύφος πιο οικείο και βοηθούν στην τεκμηρίωση της θέσης «Τα παιδιά αντιδρούν στους γονείς τους».

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Αξίες για μια ζωή!

- ✓ Εξυπνάδα
- ✓ Κριτική Σκέψη
- ✓ Αυτοπεποίθηση

Βρες τον Καθηγητή σου!
στο arnos.gr

Ο Καθηγητής - Δάσκαλος arnos.gr:

- ★ **Διδάσκει** μεθοδικά και οργανωμένα με το Τετράδιο Σπουδής.
- ★ **Καθοδηγεί** το Μαθητή να μαθαίνει βήμα - βήμα.
- ★ Οδηγεί στην **Αυτομάθηση**.
- ★ **Υλοποιεί** τους στόχους του μαθήματος.
- ★ **Πιστοποιεί** με διαγωνίσματα την πρόοδο του Μαθητή.

Γιατί επιλέγω Τετράδιο Σπουδής;

- ★ Είναι απαραίτητο διδακτικό εργαλείο βασισμένο στους στόχους του μαθήματος και τον τρόπο Υλοποίησής του.
- ★ Σε αυτό βρίσκεται το υλικό Διδασκαλίας για τον Καθηγητή και Μελέτης για το Μαθητή.
- ★ Το Τετράδιο Σπουδής σε συνδυασμό με το course οδηγούν το **Μαθητή** στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Είναι το Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο πραγματοποίησης της **online διδασκαλίας με φυσικό τρόπο**.
- ★ Με αυτό **ενημερώνονται** άμεσα **οι γονείς** και **ελέγχουν την πρόοδο** του παιδιού τους.

Τετράδια Σπουδής για:

Γυμνάσιο

Μαθηματικά

Αρχαία

Γλώσσα

Φυσικά

13-15
ετών

